

Sygn. akt IV CZ 85/09

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Iwona Koper

SSA Barbara Trębska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A.W.

przeciwko T.W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 grudnia 2009 r.,

zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 19 sierpnia 2009 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny na podstawie art. 373 k.p.c., 130² § 3 k.p.c. oraz art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r. (Dz. U. nr 21, poz. 123) i art. 14 u.k.s.c. odrzucił apelację pozwanej T.W. wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 17 kwietnia 2009 r., z uwagi na jej nie opłacenie opłatą podstawową. Pozwana zwolniona była od kosztów sądowych w całości.

W zażaleniu na powyższe orzeczenie wnosząc o jego uchylenie, pozwana zarzuciła naruszenie art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) i art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 21 z 2007 r., poz. 123), przez zastosowanie art. 14 ust. 2 u.k.s.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji ustawą z dnia 14 grudnia 2006 r. i po zakończeniu postępowania w pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut naruszenia art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm., dalej u.k.s.c.) należało uznać za oczywiście bezzasadny, gdyż przepis ten w rozpoznawanej sprawie w ogóle nie mógł mieć zastosowania. Jest to przepis przejściowy powyższej ustawy, określający zakres obowiązywania dotychczasowych przepisów o kosztach sądowych (tj. ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r.), w stosunku do toczących się w czasie wejścia w życie nowej ustawy (2 marca 2006 r.), postępowań sądowych. Postępowanie zaś w sprawie niniejszej zostało wszczęte już po wejściu w życie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r., jako, że pozew inicjujący to postępowanie został wniesiony w dniu 29 grudnia 2006 r. (data nadania pisma w urzędzie pocztowym - k. 11). Tak więc w tej sprawie, podstawą do rozstrzygnięcia o kosztach sądowych od początku była powołana wyżej ustawa, a wobec tego nie było powodów do stosowania jej art. 149 ust. 1.

Skoro zatem pozwana w postępowaniu tym była zwolniona od kosztów sądowych w całości, to z mocy art. 100 ust. 2 i art. 14 ust. 2 u.k.s.c. ciążył na niej obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej od wszelkich pism podlegających

opłacie sądowej, a zatem i od apelacji. Powyższe przepisy zostały co prawda uchylone ustawą z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 21 z 2007 r., poz. 123) z dniem jej wejścia w życie, tj. 10 marca 2007 r., jednakże jak stanowi art. 2 tej ustawy, do spraw wszczętych do tej daty stosuje się przepisy dotychczasowe, a więc i art. 14 ust. 2 i art. 100 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. w brzmieniu pierwotnym, zobowiązującym stronę zwolnioną od kosztów sądowych do uiszczenia opłaty podstawowej. „Wszczęcie sprawy” w rozumieniu art. 2 ustawy nowelizującej, to złożenie wniosku inicjującego postępowanie sądowe (w niniejszej sprawie pozwu o zapłatę), a nie środka odwoławczego od postanowienia kończącego postępowanie przed sądem pierwszej instancji.

Problem ponoszenia określonej w art. 14 ust. 2 i art. 100 ust. 2 u.k.s.c. opłaty podstawowej od apelacji wniesionej po dniu 10 marca 2007 r. przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych w całości, został rozstrzygnięty w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2008 r. (III CZP 48/08, OSNC 2009 nr 7-8, poz. 102), którą Sąd w obecnym składzie podziela. W uzasadnieniu tejże uchwały Sąd Najwyższy stwierdził, że art. 2 ustawy nowelizującej u.k.s.c. jest normą międzyczasową opartą na zasadzie jednolitości postępowania. Zamieszczając ten przepis ustawodawca wyraźnie odstąpił od ogólnej reguły bezpośredniego działania nowej ustawy procesowej. Naturalną konsekwencją oparcia normy intertemporalnej na zasadzie jednolitości postępowania jest konieczność stosowania przepisów wcześniej obowiązujących w sprawach toczących się po wejściu w życie nowej ustawy. Zatem ustawa z dnia 14 grudnia 2006 r. nowelizująca u.k.s.c. uchyliła obowiązek uiszczania opłaty podstawowej od pism wnoszonych przez osoby zwolnione od kosztów sądowych w całości, tylko w sprawach wszczętych po dniu 10 marca 2007 r. Okoliczność, że postanowienie o zwolnieniu od kosztów sądowych zostało wydane już po tej dacie, sytuacji takiej strony w aspekcie obowiązku uiszczenia przez nią opłaty podstawowej nie zmienia. Zwolnienie to nastąpiło bowiem w sprawie wszczętej przed wejściem w życie ustawy nowelizującej u.k.s.c.

Powyższe wskazuje, iż odrzucenie apelacji przez Sąd Apelacyjny na podstawie powołanych w zaskarżonym postanowieniu przepisów było uzasadnione.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako bezzasadne.